

Ο Άγιος Ιερόθεος (Μιχάλης Μιχαλακόπουλος)

/ Πεμπτουσία· Ορθοδοξία·Πολιτισμός·Επιστήμες

Ο Απόστολος Παύλος περί το 52 μ.Χ. κατερχόμενος από τη Μακεδονία προς νότο, φλεγόταν από την επιθυμία να γνωρίσει από κοντά την πόλη της σοφίας και της τέχνης, την κοσμολάλητη Αθήνα. Δεν είχε σβήσει εκεί εντελώς το φως της γνώσης και της φιλοσοφίας, που φώτισε τον κόσμο πριν τέσσερους-πέντε αιώνες π.Χ.. Σιγόκαιγε ακόμα κάτου από την Ακρόπολη, την Αγορά του Κεραμικού, την Πνύκα. Κάποιοι γέροντες δάσκαλοι, απομεινάρια των Στωικών και Επικουρείων, μιλούσαν ακόμα σε μικρότερα ακροατήρια. Ο Απόστολος περιδιάβηκε την πόλη, είδε, άκουσε και στη συνέχεια άρχισε να ομιλεί. Ο λόγος του εντυπωσίασε τους Αθηναίους που τους συνάρπαζε κάθε καινούρια ιδέα, κάθε πρωτάκουστη διδασκαλία, κάθε πρωτότυπη σκέψη. Ακούγοντας λοιπόν τον Απόστολο να ομιλεί για έναν άγνωστο Θεό τον οδήγησαν ενώπιον του Αρείου Πάγου,

για να μιλήσει στο κορυφαίο βήμα της εποχής.

Ο Λόγος αυτός του Αποστόλου διασώζεται στο βιβλίο των Πράξεων των Αποστόλων, Κεφ. 17, 22-34. Εκείνο που δενάντεξαν οι Αθηναίοι ήταν η αναφορά του Παύλου στην Ανάσταση του Χριστού. Είναι ενδιαφέρον το σχετικό χωρίο. Ας το απολαύσουμε στην κατανοητή και σήμερα γλώσσα του πρωτοτύπου: «Ακούσαντες δε ανάστασιν νεκρών οι μεν εχλεύαζον, οι δε είπον, ακουσόμεθά σου πάλιν περί τούτου. Και ούτως ο Παύλος εξήλθεν εκ μέσου αυτών. Τινές δε ἄνδρες κολληθέντες αυτώ επίστευσαν, εν οις και Διονύσιος ο Αρεοπαγίτης και γυνή ονόματι Δάμαρις και έτεροι συν αυτοίς. (Πράξεις Αποστόλων. Κεφ. 17, 32-34)».

Είναι πράγματι συγκλονιστικό ότι μερικοί άντρες τον ακολούθησαν και πίστεψαν αμέσως στο σωτήριο μήνυμα του Χριστού. Ονομαστικά αναφέρονται ο Διονύσιος ο Αρεοπαγίτης και κάποια γυναίκα, η Δάμαρις. Ακολούθησαν όμως τον Απόστολο και πίστεψαν και μερικοί άλλοι. Ποίοι τάχα να ήσαν αυτοί οι Αθηναίοι, που δεν αναφέρονται τα ονόματά τους; Οι διάφοροι χριστιανοί συγγραφείς, οι ερμηνευτές και η Εκκλησιαστική Παράδοση θεωρούν ότι ανάμεσα σε αυτούς που πίστεψαν και

ακολούθησαν τον Απόστολο για να πληροφορηθούν περισσότερα για τη νέα θρησκεία, και από αυτούς που του είπαν «ακουσόμεθά σου πάλιν περί τούτου..» συγκαταλέγεται και ο Άγιος Ιερόθεος. Κατά μία άποψη ο Άγιος Ιερόθεος θεωρείται ως ο πρώτος Επίσκοπος της Αθήνας και ως δεύτερος ο Άγιος Διονύσιος ο Αρεοπαγίτης.

Η Εκκλησία της Αθήνας παρέμεινε μικρή και ολιγάνθρωπη τους πρώτους αιώνες. Αυτό ήταν φυσικό, γιατί η Αθήνα ήταν το μεγαλύτερο πνευματικό κέντρο του αρχαίου κόσμου. Η καθέδρα του δωδεκαθέου και των πολλών φιλοσοφικών ρευμάτων. Οι φιλοσοφικές σχολές της λειτουργούσαν και τον τέταρτο μ.Χ. αιώνα. Χρειάστηκαν πνευματικοί αγώνες τεράστιοι για να περάσει το μήνυμα και το περιεχόμενο της διδασκαλίας του Παύλου περί του «Αγνώστου Θεού», που οι Αθηναίοι τον σεβόντουσαν, χωρίς να τον γνωρίζουν.

Μέσα σε ένα τέτοιο απρόσφορο και δυσκαλλιέργητο πνευματικό έδαφος άρχισε ο Άγιος Ιερόθεος να γεωργεί. Η σοφία του, η φώτιση και η χάρη του Αγίου Πνεύματος τον βοήθησαν να κρατήσει το σπόρο ζωντανό και να τον παραδώσει βλαστερό στον Άγιο Διονύσιο τον Αρεοπαγίτη.

Οι αιώνες περνούσαν και οι χιλιετίες. Το δέντρο της νέας θρησκείας που φύτεψε ο Παύλος εκείνο το δειλινό του 52 μ.Χ. ενώπιον των Αρεοπαγιτών, απλώθηκε στην

πόλη της Παλλάδας. Ρίζωσε βαθειά στο ιερό έδαφος της Αττικής γης.

Ο Άγιος Ιερόθεος είχε καταβάλει όλη του την ικμάδα για να το προφυλάξει στα πρώτα του βλαστήματα. Εκεί από ψηλά είχε πάντα την έννοια, όλα αυτά τα χρόνια, για την τύχη του δέντρου της πίστης. Η πόλη του συνέχεια μεγάλωνε. Μέσα στον εικοστό αιώνα γιγαντώθηκε τόσο που δεν περίμενε κανείς. Ο κόσμος τραβούσε κατά κύματα, ολόισια, για την πόλη της Παλλάδας. Ξερριζωνόταν από τις πατρογονικές εστίες της υπαίθρου χώρας και σκήνωνε σε όλα τα επίπεδα και τους απαλοκόρυφους λόφους της Αττικής. Γενικός ξεσηκωμός. Όλοι οι δρόμοι οδηγούσαν στον ευλογημένο τόπο!

Εκεί κατά τα δυτικά της πόλης δεν ξέρω το πώς και το γιατί συνάχτηκαν οι πιο φτωχοί. Άνθρωποι του μόχθου. Του ιδρώτα. Με πολλά παιδιά και λίγα υπάρχοντα. Με ροζιασμένα χέρια και καταρρυτιδωμένα πρόσωπα. Μόνοι στην αρχή. Με παιδιά, γυναίκες και παππούδες πιο ύστερα. Στοιβάχτηκαν σε ένα δωμάτιο σπίτι, όλοι μαζί. Χτισμένο με «ξέλαση» συγχωριανών και φίλων. Το είπαν αυθαίρετο οι «νομοφύλακες». Στο αυθαίρετο αυτό στέγασαν τη ζωή τους και τα όνειρά τους. Πού θα εστέγαζαν όμως την πίστη τους; Και εκεί δεν άργησαν να βρουν λύση. Θέλεις οι συγκυρίες; Η μεσολάβηση του Αγίου; Η θεία Πρόνοια; Βρέθηκε ο τόπος. Βρέθηκε και ο τιμώμενος Άγιος. Ο πρώτος Επίσκοπος της Αθήνας. Ο Άγιος Ιερόθεος!.. Σαν να διάλεξε και ο ίδιος ο Άγιος τις φτωχογειτονιές για να χτιστεί ο ναός του!..

Ο ναός του Αγίου Ιεροθέου χτίστηκε με τις αιματηρές οικονομίες των φτωχών ενοριτών. Με εράνους, με ζητιανιά, με θυσίες. Με τη δυνατή φλόγα της καρδιάς τους. Μεγάλος ναός. Εντυπωσιακός. Ορατός από όλο σχεδόν το άστυ. Καμάρι και στολίδι της περιοχής.

Η ζωή κύλησε μέσα στον αέναο χρόνο. Με δυστυχία και ευτυχία, με πόνους και χαρές, με πίκρες και γλύκες. Η περιοχή του Αγίου Ιεροθέου αναπτύχτηκε. Χτίστηκαν στη θέση του «αυθαίρετου» θαυμαστές οικοδομές. Τα αγαθά πλεόνασαν. Οι άνθρωποι πρόκοψαν. Η πίστη κρατήθηκε ζωντανή. Η φλόγα σιγοκαίει ακόμα. Δεν θα την αφήσουν οι Περιστεριώτες να σβήσει. Θα την κρατήσουν μέσα στην άγρια θύελλα των καιρών μας αναμμένη. Σε πείσμα αυτών που θέλουν να τη σβήσουν. Αγρυπνεί ο άξιος Ποιμενάρχης τους. Φυλάνε Θερμοπύλες και οι Αρχοντές τους. Ο Άγιος είναι ο δυνατός συμπαραστάτης. Από τους θόλους του μεγαλοπρεπούς ναού του παρακολουθεί τα τεκταινόμενα. Ακατάπαυστα πρεσβεύει στον Κύριο υπέρ ημών των αμαρτωλών, που γιορτάζουμε τη μνήμη του στις 4 Οκτώβρη.-